10/03/2019

«Η νυξ προέκοψεν, η δε ημέρα ήγγικεν»

/ Γνώμες

Του Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

Μνημονεύουμε και πάλι αυτήν την Κυριακή, στα πρόθυρα της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, την έξωση του Πρωτοπλάστου Αδάμ και της Προμήτορος Εύας από τον Παράδεισο της τρυφής και της απολαύσεως, καθώς μας παραδίδουν τα ιερά κείμενα της Εκκλησίας μας. «*Θυμόμαστε τον χαμένο Παράδεισο του Θεού, την τιμή που μας έκανε ο Πλαστουργός να μας δημιουργήσει κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν Του, δίνοντάς μας μία βαθειά καρδιά που μπορεί να φέρει μέσα της τη ζωντανή και παράδοξη αίσθηση του αληθινού Θεού. Η κοινωνία μαζί Του είναι η ευδαιμονία μας και ο Παράδεισός μας*»**1**.

Έτσι, από σήμερα αρχίζουμε το ταξίδι της επιστροφής. Πραγματοποιούμε την αναζήτηση αυτού του χαμένου θησαυρού και εκπληρώνουμε τον αιώνιο προορισμό μας, που δεν είναι άλλος από την κατάκτηση αυτής της αιώνιας πατρίδος. Γι' αυτό

και μαζί με τον ιερό υμνογράφο επαναλαμβάνουμε : «*Παράδεισε πανάρετε, πανάγιε, πανόλβιε, ο δι' Αδάμ πεφυτευμένος και δια την Εύαν κεκλεισμένος, ικέτευσον Θεόν δια τον παραπεσόντα. Ελεήμον, ελέησόν με τον παραπεσόντα*»**2**. Ομολογούμε με τον τρόπο αυτό ότι η αμαρτία που προηγήθηκε μας στέρησε τη χαρά του Παραδείσου του Θεού κι έτσι βρισκόμαστε εξόριστοι και αναζητητές του κάλλους του Θεού.

Επιτρέψτε μου λοιπόν, σήμερα να μεταφέρω στη σκέψη σας, μα πολύ περισσότερο στην καρδιά σας, τον αποκαλυπτικό λόγο του Αποστόλου Παύλου από το σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα : «*Η νυξ προέκοψεν, η δε ημέρα ήγγικεν*»**3**.

Και **πρώτον**, τι εννοεί εδώ ο φτερωτός Απόστολος με τις λέξεις «*νύχτα*» και «*ημέρα*»;

Ο Ευθύμιος ο Ζιγαβηνός, ο μεγάλος αυτός ερμηνευτής των ιερών κειμένων, μας τονίζει ότι ως νύκτα ο Απόστολος εννοεί «*τον παρόντα βίον δια το κατακεχυμένον αυτού σκότος της αμαρτίας και δια το ονειρώδες αυτού και φαντασιώδες και απατηλόν*»**4**. Είναι η νύχτα της παρούσης ζωής μέσα στην οποία «*συγκεκάλυπται τα της αισχύνης έργα*»**5**, θα παρατηρήσει ο φωστήρας της Καισαρείας, Μέγας Βασίλειος.

Είναι η περίοδος των δοκιμασιών, των πειρασμών, των πτώσεων. Μοιάζει σαν ένα είδος σκοτεινής νύκτας, όπου εχθροί αόρατοι (τα πνεύματα της πονηρίας), ζητούν με κάθε τρόπο να κακοποιήσουν και να ληστέψουν την ψυχή του ανθρώπου και να την σύρουν προς τον πνευματικό και αιώνιο θάνατο. Κι όπως η νύχτα προχωρεί και παρέρχεται και ανατέλλει η φωτεινή και η χαρμόσυνη μέρα, έτσι και η νύχτα της παρούσης ζωής τελειώνει για τον καθένα μας και εισερχόμαστε στην ζωή της αιωνιότητας.

«*Ημέρα τον μέλλοντα βίον καλεί δια το λαμπρόν αυτού και φανερωτικόν των κεκρυμμένων*»**6** δηλώνουν οι λόγοι του Αποστόλου. Αυτήν την ημέρα θα την χαρακτηρίσει «*το ηνωμένον της καταστάσεως*». «*Ου γαρ διακόπτεται νυκτί, ουδέ περιγράφει αυτήν εσπέρα. Και δια το φανερούσθαι εν αυτή τα κρυπτά του σκότους, ημέρα μεν εκείνη προσαγορεύεται*»**7**. (Δηλαδή, υπάρχει μία αδιάκοπη συνέχεια του φωτός. Γιατί δεν διακόπτεται από κάποια νύκτα, ούτε παρεμβάλλεται σε αυτήν ένα δειλινό. Και επειδή φανερώνονται σ' αυτήν τα κρυφά του σκότους, ονομάζεται η περίοδος εκείνη ημέρα).

Κατ' αυτήν θα έρθει ο Χριστός, σύμφωνα με την υπόσχεσή Του, για να κρίνει τον κόσμο και να αποδώσει στον κάθε άνθρωπο κατά τα έργα αυτού. Θα αποκαταστήσει την διασαλευθείσα ηθική τάξη και θα αποδώσει την δικαία κρίση,

την οποία ο καθένας μας περιμένει. Τότε θα ακουστεί η μακαρία φωνή προς τους δικαίους : «*Δεύτε οι ευλογημένοι του πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην ημίν βασιλείαν από καταβολής κόσμου», αλλά και προς τους εξ ευωνύμων : «πορεύεσθε απ' εμού οι κατηραμένοι εις το πυρ το αιώνιον το ητοιμασμένον τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού*»**8**.

Δεύτερον. Η Ημέρα Κυρίου δεν θα είναι μόνο ημέρα κρίσεως, αλλά συγχρόνως και ημέρα χαράς και ευτυχίας. Γιατί, απλούστατα, οι τα αγαθά πράξαντες θα έχουν ζωήν αιώνιον, που θα είναι η θέα του προσώπου του Χριστού, η ευφροσύνη και η μακαριότητα κοντά στο θρόνο του Εσφαγμένου Αρνίου. Είναι συγκλονιστικός στο σημείο αυτό ο υψιπέτης αετός της Αποκαλύψεως, ο Ευαγγελιστής Ιωάννης, που μας παρουσιάζει στο ομώνυμο βιβλίο του τη χαρά των Δικαίων στη Βασιλεία των Ουρανών : «*Χαίρωμεν και αγαλλιώμεθα και δώμεν την δόξαν αυτώ, ότι ήλθεν ο γάμος του αρνίου και η γυνή αυτού ητοίμασεν εαυτήν και εδόθη αυτή ίνα περιβάληται βύσσινον λαμπρόν καθαρόν*»**9**.

Αυτήν τη δόξα και την ανέκφραστη χαρά, την οποία χαρίζει ο Θεός σε εκείνους που Τον αγάπησαν πάνω στη γη, δεν θα τη βλέπουμε μόνο, αλλά και θα την απολαμβάνουμε σε όλο της το βάθος. Θα συμμετέχουμε πλημμυρισμένοι στο άπειρο μεγαλείο της και δεν θα υπάρχει για εμάς ούτε πόνος, ούτε λύπη, ούτε στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος. Γιατί ο Χριστός που είναι η ζωή ημών, «*όταν φανερωθή, τότε και υμείς συν αυτώ φανερωθήσεσθε εν δόξη*»**10**, δηλαδή, κατά την Δευτέρα Παρουσία, όταν φανερωθεί ο Χριστός μέσα στην άφατη δόξα Του, τότε κι εσείς μαζί με Αυτόν θα φανερωθείτε και θα λάμψετε με δόξα. Γι' αυτό ψάλλουμε «*και οι Δίκαιοι εκλάμψουσιν ως φωστήρες*»**11**.

Τρίτον, η Ημέρα Κυρίου θα είναι ημέρα αμοιβής για τους κόπους και τους μόχθους που κάναμε για τον Χριστό. Η αγάπη που εκδηλώνεται αβίαστα απλά και ταπεινά, χωρίς ιδιοτέλεια και συμφέρον, σαν μία προσφορά προς τον συνάνθρωπο και που την ονομάζουμε ελεημοσύνη, θα είναι εκείνη η οποία θα μας παρουσιάσει στον Χριστό και θα συνηγορεί στη σωτηρία μας. Γιατί αυτή η αρετή είναι αθάνατη, όπως θα την ονομάσει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος : «*Τέτοια είναι η δύναμη της ελεημοσύνης, είναι αθάνατο πράγμα και άφθαρτο και δεν είναι δυνατόν να σβήσει ποτέ. Και τα μεν ανθρώπινα όλα διαλύονται, ο δε καρπός της ελεημοσύνης παραμένει διαρκώς αμάραντος, χωρίς να εμποδίζεται από καμιά δυσκολία των καιρών. Γιατί, κι αν ακόμη το σώμα διαλυθεί, εκείνη δεν διαλύεται μαζί με τον επίγειο βίο, αλλά αναχωρεί μπροστά από το σώμα για να προετοιμάσει τόπους κατοικίας γι' αυτό*»**12**.

Ας ευχαριστούμε, λοιπόν, μέσα από την καρδιά μας τον Δεσπότη Χριστό που μας χαρίζει αυτήν την ευλογημένη ατμόσφαιρα της Αγίας και Μεγάλης

Τεσσαρακοστής, στην οποία έχουμε τη δυνατότητα να αναβαπτιστούμε και να ανανεωθούμε πνευματικά. Έτσι, μπορούμε να καθαρθούμε από τα πάθη, να μορφωθεί Χριστός μέσα μας, να δούμε το φως του προσώπου Του τη νύκτα της λαμπροφόρου Αναστάσεως και να αξιωθούμε κι εμείς το προσωπικό μας Πάσχα, δηλαδή τη διάβασή μας από το θάνατο στη ζωή.

---

1. Αρχιμ. Ζαχαρίας Ζάχαρου, Απόηχοι των λόγων του Γέροντος Σωφρονίου, Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας, 2018, σελ. 70
2. Οίκος Όρθρου Κυριακής Τυρινής
3. Ρωμ. 13,12
4. Π.Ν. Τρεμπέλας, Υπόμνημα εις τας Επιστολάς της Καινής Διαθήκης, Τόμος Α', Αδελφότης Θεολόγων «Σωτήρ», 1989, σελ. 194
5. Μέγας Βασίλειος, Ερμηνεία εις τον Προφήτην Ησαΐαν, PG 30,584
6. Π.Ν. Τρεμπέλας, αυτόθι
7. Μέγας Βασίλειος, αυτόθι
8. Ματθ. 25,34-42
9. Αποκ. 19,7-8
10. Κολ. 3,4
11. Νεκρώσιμος Ακολουθία
12. Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Εις Ψαλμόν ΡΙΑ', ΕΠΕ 6,438